

Mniej umów o dzieło w rejestrze ZUS

Od stycznia 2021 roku ZUS prowadzi rejestr umów o dzieło. Dzięki niemu wiadomo, ile jest ich zawieranych, z jakimi podmiotami oraz w jakich branżach. Tylko w ubiegłym roku zgłoszono ponad 1,7 mln takich umów. To nieco mniej niż w 2021 roku.

Obowiązek informowania ZUS o zawarciu umowy o dzieło istnieje już od dwóch lat. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło) elektronicznie przez PUE ZUS lub w formie papierowej. Na jednym formularzu RUD zamawiający może wpisać maksymalnie 10 umów zawartych z tym samym wykonawcą- informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

ZUS prowadzi ewidencję takich umów. Tylko w ubiegłym roku 75,1 tys. podmiotów zgłosiło umowy o dzieło, z czego ok. 97 proc. z nich to płatnicy składek. Do ZUS-u wpłynęło 1,17 mln formularzy RUD, które dotyczyły ponad 1,70 mln umów o dzieło. Przeciętnie miesięcznie ok. 18 tys. podmiotów przekazywało 97,5 tys. zgłoszeń o 142 tys. umów o dzieło. Najwięcej w grudniu (21,7 tys. podmiotów przekazało 107,9 tys. zgłoszeń o 129,6 tys. umów). I choć w 2022 r. złożono do ZUS-u o 33,9 tys. więcej formularzy RUD niż w 2021 r., to liczba zgłoszonych umów o dzieło była o 15,8 tys. mniejsza niż w roku 2021- dodaje rzeczniczka.

Liczba osób wykonujących umowy o dzieło w 2022 r. wyniosła 342,6 tys. W odniesieniu do liczby ubezpieczonych, która wynosi 16,2 mln, oznacza to, że na 10 tys. ubezpieczonych przypadało 211 osób zgłoszonych jako wykonujący umowy o dzieło w formularzu RUD. Najczęściej osoby wykonujące umowę o dzieło zamieszkują w województwie mazowieckim. Mieszkało tam 26,65 proc. zgłoszonych wykonawców. W województwie kujawsko-pomorskim tylko 3,70 proc.

Najwięcej umów o dzieło na 10 tys. płatników składek zgłoszono w województwie śląskim – 18 973 oraz w województwie mazowieckim – 16 921. Najmniej umów o dzieło zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim – 1672 na 10 tys. płatników składek. W województwie kujawsko-pomorskim zgłoszono 2816 umów na 10 tys. płatników składek.

Z danych ZUS wynika, że umowy o dzieło zgłaszane są przede wszystkim przez płatników składek. Najczęściej są to podmioty prowadzące działalność naukową i techniczną oraz w zakresie informacji i komunikacji, które zgłaszają do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, a ich siedziba mieści się w województwie mazowieckim.

W jakich branżach popularne są umowy o dzieło

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej płatników składek, którzy zgłaszali umowy o dzieło było z sekcji M- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (14,18 proc. ogółu) oraz C- przetwórstwo przemysłowe (10,58 proc. ogółu). Inne przeważające w regionie rodzaje działalności w zgłaszanych umowach o dzieło, to:

- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (8,31 proc.)
- S- pozostała działalność usługowa (8,28 proc.)
- G- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (7,59 proc.)

Umowy o dzieło w większości przypadków zawierane są na okresy nie dłuższe niż 9 dni. Częściej są one zawierane z mężczyznami (52,26 proc.) niż z kobietami. Największą grupę wykonawców stanowią osoby w wieku 30–39 lat. W przypadku cudzoziemców największą grupę stanowią obywatele Ukrainy (42,73 proc.) oraz Białorusi (16,7 proc.), natomiast w dalszej kolejności znajdują się m.in. obywatele Niemiec (3,9 proc.), czy Wielkiej Brytanii (3,26 proc.)

Kto nie musi składać formularza RUD

Z takiego obowiązku zwolnieni są płatnicy, którzy zawarli umowę o dzieło ze swoim pracownikiem. Dotyczy to sytuacji, gdy wykonawca umowy pozostaje z nimi w stosunku pracy, wykonuje w ramach tej umowy pracę na rzecz swojego pracodawcy, prowadzi działalność gospodarczą, a w ramach tej umowy wykonuje usługi, które wchodzą w zakres działalności tej osoby. Informować o umowach o dzieło nie muszą podmioty lub jednostki organizacyjne, które nie są płatnikami składek (np. stowarzyszenia, fundacje, spółki prawa handlowego itp.)

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim